

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Чернігівського національного
педагогічного університету
імені Т.Г.Шевченка
Протокол № 9
від 13 березня 2016 року

Із змінами і доповненнями
затвердженими Вченою радою
Навчально-наукового інституту
історії, етнології та правознавства
імені О. М. Лазаревського
Протокол № 11 від 29 червня 2018 р.
Голова вченої ради
О. Б. Коваленко

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
РІВЕНЬ ОСВІТИ

03 ГУМАНІТАРНІ НАУКИ
032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)

Профіль програми Доктор філософії в області гуманітарні науки зі спеціальності 032 – історія та археологія	
Тип диплома та обсяг робіт	Диплом доктора філософії, перший науковий ступінь, 4 академічні роки, 60 кредитів ЕКТС
Вищий навчальний заклад	Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, м. Чернігів
Акредитуюча інституція	Міністерство освіти і науки України, Україна, пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135
Період акредитації	2016 рік
Рівень програми	НРК Україна – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень
Передумови	Ступінь вищої освіти магістр, освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст
Мова викладання	Українська
А	Мета програми
	Забезпечити, на основі ступеня магістра, підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів у сфері гуманітарних наук зі спеціальності історія та археологія шляхом здобуття ними компетентностей, достатніх для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, а також їх підтримку в ході підготовки та захисту дисертації.
В	Характеристика освітньої програми
1	Предметна область (галузь знань)
	Галузь знань – 03 Гуманітарні науки Спеціальність – 032 Історія та археологія
2	Фокус програми: загальний/ спеціальний
	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за законом України «Про вищу освіту», дев'ятий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій. Загальний. Високий рівень професійної підготовки, широка ерудицію, висока культура, гідні моральні якості, почуття обов'язку та відповідальності за доручену справу. Вміння поєднувати широку теоретичну підготовку з дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін з практичними вміннями і навичками, постійно поповнювати свої знання, вдосконалювати педагогічну майстерність, комунікативність, організаційні здібності. Спеціальний. - знання гуманітарних та соціально – економічних дисциплін в обсязі необхідному для успішного володіння загальнотеоретичними та світоглядними питаннями і навиками практичного їх використання; - належні знання фундаментальних та професійно – орієнтованих дисциплін, вивчення котрих передбачено робочим навчальним планом. Рівень цих знань встановлюється критеріями оцінювання; - переоцінку пріоритетів, основна сутність яких полягає перенесення центру ваги з вивчення економічної історії, класових рухів, у бік політичного, національного та культурного розвитку різних народів, державного і духовного життя і в кінцевому підсумку – до тенденції пов'язати соціальне і культурне в єдине

		<p>ціле;</p> <ul style="list-style-type: none"> - володіння іноземною мовою на рівні достатньому для спілкування та опанування фахової літератури; - знання принципів і категорій історичної науки, проблем співвідношення мови і мислення, законів розвитку суспільства та закономірності становлення людської цивілізації; - знання та володіння методами наукового аналізу історичних явищ та теоретичними основами наукових досліджень; - теорію і методологію історичної науки. <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати одержані знання для вирішення конкретних науково-практичних, педагогічних, інформаційно-пошукових, методичних та інших завдань; - планувати, організовувати і вести навчально-виховну і науково-дослідну роботу; - активізувати пізнавальну діяльність тих, хто навчається, поєднуючи різні види і форми навчально-виховної діяльності; - використовувати технічні засоби навчання, карти, комп'ютерну техніку; - проводити різноманітні форми позааудиторної роботи з фахових предметів, визначати ступінь і глибину засвоєння студентами навчального матеріалу, використовуючи при цьому різноманітні методи і прийоми контролю знань, прищепляти особам, що навчаються навички самостійного поповнення знань; - аналізувати, узагальнювати і розповсюджувати кращий досвід організації навчального процесу, методичної і наукової роботи; - користуватися сучасними методами вивчення історичних явищ і процесів, з'ясовуючи і критично оцінюючи їхню суть і генезу і наслідки; - ставити і вмотивовувати мету і завдання досліджень, здійснювати опрацювання матеріалів, складати звіти, вести наукову документацію; - проводити порівняльний аналіз минулого різних країн і народів; - аналізувати історичний досвід людства з позицій гуманізму, поважання індивідуальності людини, національних звичаїв і традицій; - розкривати суспільне значення історичних праць, з'ясовувати загальні закономірності зарубіжного історичного досвіду і своєрідність окремих періодів у історичному розвитку людства; - давати критичну оцінку творам і явищам історичного процесу з позицій наукової методології та теорії; - реферувати і рецензувати тексти; - вести самостійний науковий пошук в окремих галузях історичної науки, займатися красзнавчою роботою, вести екскурсійну діяльність; - на практиці застосовувати знання і навички, набуті в галузі педагогіки і психології, методики викладання історії; - викладати результати власних наукових досліджень в засобах суспільної періодики, фахових виданнях.
3	Орієнтація програми	Дослідницька і прикладна. Наукові дослідження із вивчення актуальних історичних проблем, які матимуть широке практичне застосування.
4	Особливості програми	Реалізується з використанням сучасних методів історичних досліджень, забезпечується традиціями наукових шкіл, які

		сформували професори Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського К. М. Ячменіхін, В. О. Дятлов та О. Б. Коваленко у галузі зарубіжної та вітчизняної історії, історіографії та джерелознавства, археології; в ході активної співпраці з академічними установами Національної Академії наук України – Інститутом історії України, Інститутом археології, Інститутом української археографії та джерелознавства.
С	Працевлаштування та продовження освіти	
1	Працевлаштування	<p>Наукова та викладацька діяльність у сфері історичних наук.</p> <p>Посади згідно класифікатору професій України 2017 р.</p> <p>2310.1 - Доцент, Професор кафедри;</p> <p>2310.2 - Асистент, Викладач вищого навчального закладу.</p> <p>2431.1 – Науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство)</p> <p>2442.1 – Науковий співробітник (археологія, археографія, соціологія)</p> <p>2443.1 – Науковий співробітник (філософія, історія, політологія)</p> <p>2443.1 – Науковий співробітник-консультант (філософія, історія, політологія)</p> <p>2443.2 – Історик; консультант з питань історії; політолог, політичний оглядач;</p> <p>2451 – Редактор науковий.</p> <p>Місця працевлаштування. Посади у навчальних, наукових, навчально-наукових установах, профільних кафедрах університетів. Відповідні робочі місця, пов'язані з науковими дослідженнями та керівництвом науково-дослідною роботою підприємств, установ та організацій</p>
2	Продовження освіти	<p>Навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка на 9-ому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій в галузі історичних наук (доктарантурі); - навчання на 8-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в споріднених спеціальностях; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
D	Стиль та методика навчання	
1	Підходи до викладання та навчання	<p>Основними підходами до викладання та навчання аспірантів є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання лекційних курсів, семінарів та консультацій із запланованих дисциплін; - самостійну роботу з джерелами інформації у бібліотеці університету та у наукових бібліотеках України; - використання дистанційних курсів навчання та електронних ресурсів за допомогою Інтернет; - тісне співробітництво аспірантів різних років навчання та зі своїми науковими керівниками, - індивідуальні консультації викладачів ЧНПУ та інших профільних вищих навчальних закладів, включно з докторантами, більш досвідченими аспірантами; - інформаційну підтримку щодо участі аспірантів в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів; - активна робота аспірантів у складі проектних команд, при виконанні держбюджетних та госпдоговірних тем, участь у розробці звітних матеріалів, реєстраційних та облікових документів.

2	Система оцінювання	<p>Система оцінювання знань по дисциплінам освітньої програми складається з поточного і підсумкового видів контролю.</p> <p>Поточний контроль знань аспірантів проводиться у формі письмової роботи (тесту), виступів на семінарах та конференціях, підготовки наукових звітів.</p> <p><i>Підсумковий</i> контроль знань у вигляді екзамену/диференційованого заліку проводиться в усній формі. Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю (екзамену/диференційованого заліку) з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом з цієї дисципліни.</p>
3	Форма контролю успішності навчання аспірантів/здобувачів	<p>Аспіранти/здобувачі проходять щорічну атестацію шляхом звітування на науково-технічній раді ЧНПУ про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи, включно з опублікованими науковими статтями та виступами на конференціях.</p> <p>Остаточним результатом навчання аспірантів / здобувачів є повне виконання освітньо-наукової програми, необхідний набір опублікованих по результатам досліджень наукових праць, апробація результатів на наукових конференціях, оформлена участь у виконанні зареєстрованих тем наукових досліджень, належним чином оформлений рукопис дисертації та представлення її до захисту у спеціалізовану вчену раду для отримання наукового ступеня доктора філософії в галузі історії</p>
Е		Програмні компетентності
1	Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові, розв'язувати комплексні завдання та проблеми в галузі професійної (історія та археологія), в тому числі науково-дослідницької та освітньої діяльності, що передбачає переосмислення наявних знань та професійних практик і створення нових.
2	Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до системного наукового мислення для здійснення дослідницької діяльності на основі власного наукового досвіду та світогляду.</p> <p>ЗК 2. Здатність до вирішення актуальної наукової проблеми шляхом аналізу наявного наукового доробку та створення нових знань та методів для її розв'язання.</p> <p>ЗК 3. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї, формулювати та експериментально перевіряти наукові гіпотези, планувати, розробляти та реалізовувати дослідницькі та інноваційні проекти і програми.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою усно і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність використовувати іноземну мову для пошуку потрібної для дослідницької діяльності інформації, презентації наукових результатів в усній та письмовій формі та для спілкування в міжнародному загальному, науковому і професійному середовищі.</p> <p>ЗК 6. Здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, комп'ютерних засобів та програм для реалізації своєї дослідницької діяльності.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді з дотриманням етичних зобов'язань, інтегруватися у світове наукове середовище, керуючись принципами академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 8. Здатність до неупередженого сприйняття та аналізу існуючих наукових ідей та концепцій, об'єктивної оцінки власних наукових здобутків, до критичності і самокритичності.</p>

		<p>ЗК 9. Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності.</p> <p>ЗК 10. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення.</p>
3	Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність до комплексного вивчення та системного розуміння галузі «Гуманітарні науки» (Історія та археологія) за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю.</p> <p>ФК 2. Здатність до пошуку, отримання доступу до джерел інформації шляхом використання облікової документації архіву та музею, бібліотечного каталогу, новітніх ІКТ-ресурсів для формування джерельної бази дисертаційного дослідження.</p> <p>ФК 3. Здатність до критично-оцінювального ставлення до різних типів історичних та археологічних джерел, їхнього широкого використання для написання дисертаційного дослідження.</p> <p>ФК 4. Здатність інтерпретувати результати наявних наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення, виявляти й аргументовано критикувати фальсифіковані та псевдонаукові розробки з історії та археології.</p> <p>ФК 5. Здатність до опанування наукової термінології, вільного оперування нею у власній науковій діяльності.</p> <p>ФК 6. Здатність до використання сучасних методів та методологічних практик історичного та археологічного досліджень для комплексного вивчення дослідницького об'єкту та максимальної реконструкції відповідного історичного зрізу.</p> <p>ФК 7. Здатність презентувати результати наукових досліджень з історії та археології в усній і письмовій формі з урахуванням галузевої специфіки відповідно до національних та міжнародних стандартів.</p> <p>ФК 8. Здатність до постановки та вирішення нових проблем в галузі історії та археології, запровадження результатів інноваційної діяльності до наукового обігу та їх широкої популяризації.</p> <p>ФК 9. Здатність проводити експертизу наукових праць, рецензувати публікації та автореферати зі спеціальності історія та археологія, виконувати функції наукового керівника, консультанта, наукового редактора.</p> <p>ФК 10. Здатність працювати в колективі над вирішенням науково-педагогічних проблем, брати участь у роботі університету та його структурних підрозділів, в тому числі профільної кафедри.</p> <p>ФК 11. Здатність до здійснення активної педагогічної діяльності, організації та реалізації освітнього процесу: навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки здобувачів освіти до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.</p>
F	Програмні результати навчання	
	Програмні результати навчання	<p>ПРН 1. Побудова власного наукового світобачення та дослідницького поля на основі сучасної історичної парадигми, загальнолюдських цінностей, базових принципів функціонування світової наукової спільноти.</p> <p>ПРН 2. Досконале знання сфери досліджуваного та широкого загальноісторичного контексту, історіографічної та джерелознавчої бази, модерних наукових теорій і концепцій зі спеціальності історія та археологія, використання вітчизняного і зарубіжного наукового досвіду і доробку.</p> <p>ПРН 3. Здатність генерувати нові ідеї, формувати нові знання, формулювати нові історичні завдання для розширення меж дослідницької діяльності, вміння розробляти і реалізовувати</p>

інноваційні проекти і програми для визначення нових пріоритетних напрямків розвитку історичної науки.

ПРН 4. Здатність визначати мету, завдання, об'єкт, предмет, стратегію, алгоритм теоретичного та експериментального дослідження з історії та археології, організувати власну та колективну наукову діяльність відповідно до умов і потреб історичної науки в Україні і світі.

ПРН 5. Навички наукового пошуку джерел різного типу, їхнього всебічного аналізу, визначення достовірності, інформативності, унікальності шляхом застосування сучасних методів і засобів дослідження.

ПРН 6. Володіння усім спектром методичного інструментарію, вміння обирати оптимальні шляхи розв'язання проблеми, формування оригінальної творчої лабораторії з урахуванням провідних методологічних тенденцій, методологічних принципів філософського дослідження, теоретичних та емпіричних методів історичного дослідження, соціологічних і статистичних методів.

ПРН 7. Вміння і навички роботи з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, знання і використання правил цитування та посилення на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку, розуміння змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності.

ПРН 8. Досконале вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та програмні продукти на всіх етапах наукового дослідження, створювати якісні презентації, ефективно застосовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання наукових завдань.

ПРН 9. Достатнє володіння іноземною мовою для здійснення інформаційного пошуку, міжнародної комунікації, консультування, співробітництва, презентації результатів власної дослідницької діяльності за межами України, здійснення освітньої діяльності для іноземних здобувачів освіти, підготовки українських здобувачів освіти для інтеграції їх у світове наукове середовище.

ПРН 10. Здатність керуватися основними принципами інтернаціоналізації, відкритості, доступності науки і освіти у світі, використовувати сучасні можливості для оприлюднення, поширення, популяризації результатів наукової діяльності в Україні та інших країнах, публікувати актуальний науковий продукт, брати участь у наукових заходах, міжнародних проектах.

ПРН 11. Здатність забезпечувати якісну передачу наукового досвіду молодому поколінню, формувати національну наукову еліту, робити внесок у створення новітньої освітньої бази для підготовки висококваліфікованих фахівців за спеціальністю історія та археологія, стимулювати активність молодих науковців.

ПРН 12. Навички організації практичного вирішення питань збереження історичної пам'яті та охорони матеріальної й духовної культурно-історичної спадщини України.

ПРН 13. Здатність працювати у форматі міждисциплінарних наукових досліджень, використовувати інструменти і методи інших гуманітарних і природничих наук.

ПРН 14. Знання структури наукової галузі зі спеціальності історія та археологія, вищої освіти в Україні і світі, специфіки та етики

	<p>професійної діяльності, базових принципів наукової комунікації; вміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення наукової діяльності та вищої освіти.</p> <p>ПРН 15. Здатність до неспинного саморозвитку на основі сформованого наукового світогляду вченого-дослідника, новатора, просвітника, потреба нових знань, наукової комунікації, навчання упродовж всього життя.</p>
--	---

2. Перелік компонентів освітньої-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Шифр за ОПП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 01	Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	5	екзамен
ОК 02	Педагогічна та організаційна культура працівників ЗВО та наукових установ	3	залік
ОК 03	Сучасні теорії пізнання	3	екзамен
ОК 04	Методологія і методи наукового дослідження	4	екзамен
ОК 05	Організація науково-дослідної роботи та управління проектами	3	залік
ОК 06	Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	3	залік
ОК 07	Світова система грантової підтримки програма та комерціалізація наукових досліджень	3	залік
ОК 08	Нормативно-правова база наукової та науково-педагогічної діяльності	3	залік
ОК 9	Українська наукова мова у науково-педагогічній комунікації	3	екзамен
ОК 10	Педагогічна практика	5	залік
ОК 11	Науково-дослідна практика	5	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів			40 кредитів
Вибіркові компоненти ОП			
Вибірковий блок 1			
ВК 01	Інструментарій історичного дослідження	4	залік
ВК 02	Сучасні центри історичної науки в Україні та світі	4	залік
ВК 03	Місія університету у світовому історичному процесі	4	залік
ВК 04	Археологія міста	4	залік
ВК 05	Історичне краєзнавство на Чернігівщині; витоки, еволюція, спадщина	4	залік
Вибірковий блок 2			
ВК 06	Соціологія науки	4	залік
ВК 07	Сучасне технотронне архівознавство	4	залік

ВК 08	Проблеми сучасного джерелознавства	4	залік
ВК 09	Архітектурна археологія	4	залік
ВК 10	Методика та організація музейної роботи	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів			20 кредитів
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			60 кредитів

2.2 Структурно-логічна схема

I курс					
КОП	I семестр	Кре- дит	КОП	II семестр	Кре- дит
ОК 04	Методологія і методи наукового дослідження	2	ОК 01	Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	1,5
			ОК 02	Педагогічна та організаційна культура працівників ЗВО та наукових установ	3
			ОК 04	Методологія і методи наукового дослідження	2
Разом		2	Разом		6,5
II курс					
КОП	III семестр	Кре- дит	КОП	IV семестр	Кре- дит-
ОК 01	Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	1,5	ОК 01	Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	2
			ОК 05	Організація науково-дослідної роботи та управління проектами	3
	Вибіркові навчальні дисципліни	8		Вибіркові навчальні дисципліни	4
Разом із вибірковою частиною		9,5	Разом із вибірковою частиною		9
III курс					
КОП	V семестр	Кре- дит и	КОП	VI семестр	Кре- дит и
ОК 03	Сучасні теорії пізнання	3	ОК 10	Педагогічна практика	5
ОК 09	Українська наукова мова у науково-педагогічній комунікації	1,5	ОК 09	Українська наукова мова у науково-педагогічній комунікації	1,5
			ОК 07	Світова система грантової підтримки програма та комерціалізація наукових досліджень	3
	Вибіркова компонента	4		Вибіркові навчальні дисципліни	4
Разом із вибірковою частиною		8,5	Разом із вибірковою частиною		13,5
IV курс					

КОП	VII семестр	Кре- дит и	КОП	VIII семестр	Кре- дит и
ОК 08	Нормативно-правова база наукової та науково-педагогічної діяльності	3	ОК 10	Науково-педагогічна практика	5
ОК 06	Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	3			
Разом		6			5
Загальна кількість кредитів: 50 + 10 (5 вир. прак.; 5 науково-дослідна практика) =60					

3. Матриця відповідності програмних компетентностей основним компонентам освітньої програми

Компоненти освітньої програми	Компетентності (загальні та фахові)																						
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	
ОК 1	+				+	+	+	+		+				+	+		+						
ОК 2				+					+														
ОК 3	+	+	+					+			+			+	+								
ОК 4	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+					
ОК 5				+					+														
ОК 6	+	+	+	+	+	+	+			+					+		+	+		+			
ОК 7							+	+	+	+												+	+
ОК 8	+													+			+	+		+			
ОК 9							+		+												+	+	
ОК 10	+	+	+				+	+		+	+			+					+	+			
ОК 11	+	+	+			+	+	+		+			+	+	+	+		+					

4. Матриця відповідності програмних результатів навчання основним компонентам освітньої програми

Компоненти освітньої програми	Програмні результати навчання														
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15
ОК 1									+	+			+		
ОК 2	+			+		+						+	+		
ОК 3		+	+	+	+	+	+				+	+	+		
ОК 4	+	+	+			+	+							+	
ОК 5										+	+				
ОК 6	+	+	+	+		+		+			+				
ОК 7							+							+	
ОК 8			+		+		+		+	+		+	+		+
ОК 9											+			+	+
ОК 10		+	+	+	+	+	+					+	+		
ОК 11	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+		

Гарант освітньої програми, перший проректор,
проректор з науково-педагогічної роботи

В. О. Дятлов